

بو یوک مجلہ

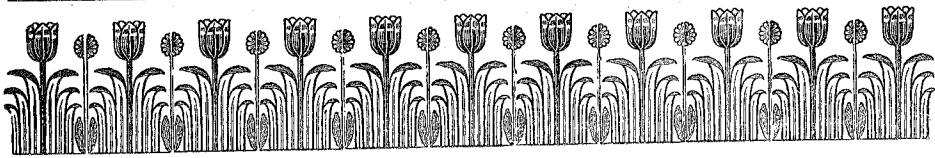
نمبر
۱۰ غر و شدر

پیشانیہ کونلری چقار ادبی و علمی مجموعہ در

۲۸ مایس ۱۳۳۵ پرشقیہ

مدیر و امتیاز صاحب: صبیحہ زکریا

نمبر
۸

تاریخ صیقلی :

اخیرده اوجاقی شکبونی

— مایند —

حرمین شریفین ، مصر ، شام ، عراق ، خراسان و سائر برلردن کلهجک اولان هر فقیر ایچون زاویه اوقافندن برقات لباس ایله ، کلدیکی کون یوزدرهم و کیده جکی کون اوچ یوزدرهم و اوتوردینی کونلر اکک ، ات ، یاغله پشمش یرنج و طاقلی ، و نورکیا اهاالیندن هر فقیره اون درهم ایله اوچ کوفی ضیافت تعین ایتشدر .

۲۶ — طایغ اوزرنده مؤسس نظام الدین ، قسطنطنیه در اخن نظام الدین زاویه سی وقف ایله مش اولدینی بر کویک وارداتی کلنه کیدنه صرف ایدیلر .

۲۷ — (سینوب) ده بلده امیرندن اذن آله قدن (عزالدین چلی) زاویه سی صوکره شهره کیده وده کیز قیوسنک طیشنده کاشن اخن عزالدین زاویه سینه ایتدیک .

کورولوبورکه اخن تشکیلاتنده «زاویه» لر ، وقف خانلر ، تارلار ، حاملر ، عمارلر ، دکانلر ، جاملر واردر .

زاویه لر ، برصا کزده طویلناماش در ، مختلف ولایتلرده ، قصبه لرده ، کویلرده موجوددر . زاویه بی ، رئیس اولان اخیرلر یایدر برر . قالیجه و سائر اشیا ایله دوشر و قندیلر آصار .

هرزاویه ده رئیسک آرقاداشلری کوندوز دستگاه و دکانلرده پاره قازانیرلر و قازانقلری ایکنیدن صوکره رئیسه کتیریرلر . بویه ایله میوه ، یک و زاویه لرده صرف ایدیلن دیگر ماده لر صاوتون آلینیرلر . زاویه به برمسافر کلدیکی وقت قارداشلر طویلانیلر و برلکده یک برلر و رقص ایدرلر .

اوجاقی رئیسلی (انتخاب) اصولیه تعین ایدیلرلری . اخطار و اصلری قطعاً مطاع ایدی . رئیسلر ، سلطان اولمایان برلرده حکم و سلطنت اجرا ایده بیلیرلری . اوجاقلده اصلری نیلری ، آت پنیسلری حکمدارلر بککنه بکزه ایدی .

اوجاقلرک مختلف ایشلر کورده آدملری وار ایدی : امام ، مدرس ، خطیب ، واعظ ، سلاح تعلیمجیسی ، خطاط ، شاعر و قاضی . اوجاقلرده « مرتبه » اصولی جاری ایدی . ۹ رتبه وار ایدی : ۱ - بیکیکک ؛ ۲ - اخیلک [اخیر آلتی بولوک ایدی . ابلک اوچ بولوک (اصحاب طریق) دیرلر] ؛ ۳ ، ۴ ، ۵ ، ۶ - نجی بولوکله (نقیبا) دیرلر . (۷) - نجی مرتبه ده (خلیفه) وارددر لکن صاحب سجاده دکلدر . (۸) - نجی مرتبه بی (شیخ) اشغال ایدر . شیخ ، بوندن اولکی بادی بولوکک رئیسدر . (۹) - نجی مرتبه (شیخ المشایخ) لدر .

۱۸ — (بالیکسر) ده بوذات ، اخیرلرک قاضلندن در . (اخن سفان) زاویه سی زاویه سینه ایتدک . قاضی و خطیب شهر (فقیه موسی) بزی زیارت ایله دی .

۱۹ — (بروسه) ده اخن بوذات ، اخیرلرک کبارندن در . شمس الدین زاویه سی زاویه سینه مسافر اولدق . اونلک مسافری ایکن عاشوراء کونی کلدی . موسی ایله بر جوق یک ترتیب ایتدی . عسکر و اهالی و جوحنی کجه دعوت ایتدی . افطار ایدلهی . قرآن اوقوندی . فقیه و واعظ قونیله (محمدالدین) ده حاضر ایدی . وعظ ایتدی . صوکره سماع و رقص ایتدیلر .

۲۰ — (کرله) کوزده ابن بطوطه ازنیق جوارنده اخن زاویه سی اولان بو کویده کی زاویه بی ذکر ایدیلورده ده (اخن) نلک اسمی سویله یور .

۲۱ — (کیمه) ده بو زاویه به نازل اولدق . اخن زاویه سی عریجه قونوشدیمز ایچون اخن بزی اکلایمادیکی کی تورکجه قونوشدیمندن دولای بزه اونلک دبذیکی آکلایمازدق .

۲۲ — (یکجه) ده اخن زاویه به ایتدک . طلبه دن بزی زه یک کتیردی . اخن حاضر دکلدی . لکن بوطالب ایله السیت حاصل اولدی . کندیس عرییه واقف اولماقله برابر حقمنزده لطف و کرم کوستردی . بوندن باشقه شهر نایبینه بزی توصیه ایتدی . نائب سواریلرندن بری بکا ویردی . بوسواری برمله برابر « کونیک » کلدی .

۲۳ — (مدنی) ده اخیرلر زاویه سی قیش کونلری زاویه . ۲۴ — (بولی) ده اخیرلر زاویه سی لرنده آتش یاقتق .

بولرک حله عادتنددر . زاویه به کیردک . اخن ، یک و بر جوق میوه کتیردی . جناب قاضی الحاجات ، جوارند و عالی جناب اولان و اجنیلر شفت و صوفی فوق العاده بویوک بولونان و مسافرلر لطف ایله معامله ، ایدن شواخی طاشه سینه مکافات بویورسون . اورایه کلن بریابانچی ، اک زیاده سودیکی اقرباسندن برینک یانته کیتمش کی اولور .

۲۵ — قسطنطنیه کویلرندن بو طرفلرده کوردیکم برنده فخرالدین زاویه سی زاویه لرک الله کوزلرندن بری اولان بویوک برزاویه به ایتدک . بانیسی (فخرالدین) اسمنده برامیردر . فخرالدین ، بونا ایله ایچنده فقراتی ساکن اولانلر حقنده تقش و نظارت اجرایی اوغلنه حواله ایتش و کویک وارداتی بوکا وقف ایله مشدر . زاویه نلک قوشیسنده برده مجانی حمام یایدرمشدر . کلن و کیدن هیچ برپاره ویرمه دن کیروب ییقانیر . مشارایه کویده برده چارشی یایدرارق جامعه وقف ایله مشدر .

بدیعی مؤسسه لر اولان مداخله سینه نهایت ویریله سنی استلزام ایدر . ایشته بزه ده عصر به . شملک احتیاجی دینک نفوذ ساحه سی تعین و تعید ایتکی ، عدلیه تشکیلاتلرده کی ایکیلک نهایت ویریلسی ایجاب ایدیلوردی . ایشته محاکم بوضرورتله توحید ایدیلش ایدی .

هرملکته دین ایچین خیرل نتیجه لوریرن بوعملیه نلک بزه دینزلکی ترویج صورتنده تلقی ایدیلسی جوق بویوک برخطادر . دینک تکامل تاریخی اوقویانلرک اعلا بایلرلرک ، دین دنیوی شیلر قارشمقدن چکیله کجه قوت کسب ایتش و روحلرده ده قوی رسطنت قورمشدر . دینک ساحه سی دنیوی شیلر دکل ، اخروی شیلردر . دین دینانک هرکون ده کیشن ، و هر کونک تلفیسنه کوره یک بر شکل آلان عادی شیلرینه قارشمقله قدسیتندن بر شیلر قائب ایدر . خلقک روحنده علوی و قدسی مقامی حافظه ایده بیلک ایچون ، اونلک روحنه و معنویتنه خطاب ایتلی ، دنیوی شیلرینه قارشممالیدر . ایشته بزه منور اولانلرک دینه قارشی لاقید اولارلرله اوروپاده کی منورلرک دینه قارشی حرمت دویمالرنک سینی بوراده آرمالیدر . اورالرده دین یالکز اخروی و معنوی شیلر مداخله ایتدیک ایچون ، خلقک و منورلرک روحنده دائماً علویت و قدسیتی حافظه ایده بیلمشدر . بناء علیه دینک دیگر اجتماعی مؤسسه لر مداخله سینه نهایت ویرمک ، بالذات دین ایچون الله بویوک برقائده در .

محاکم شرعیه نلک عدلیه به دورنی ایجاب ایتدیرن ایکنجی سبب ، عدلی حیاتلرده تنظیاتک احداث ایتدیک ایکیلک نهایت ویرمک احتیاجیدر . دینانک هیچ بربرنده ، بزه اولدینی کی ، ایکیزه دلیه تشکیلاتی موجود دکلدر . بویکیلکک علمی قصورندن ماعدا ، تطبیق ایتده مدورلری وارددر . تجربه ایله ثابت اولان بومحذورلر ، محاکمک توحیدله قالمش اولوبوردی .

بوکون محاکمک توحیدنی ایجاب ایتدیرن بوضرورتلر زائل اولمامش ، ده زیاده قوت کسب ایتشددر . کیمیکده اولدیمز بحرانی کونلر بزه بوی واضحاً اثبات ایتشددر . دنیا اویله برانقلاب کیمیسورک ، بوکشمکش ایچنده بزه اوانقلابی کندی حیاتلر کوره قبول ایده حرسه ک ، آرتق اجنبی استیلاسندن قورولسه ق بیله یاشامق امیدیمز قالماز . دینانک کیدیشنی کورمه ییلر ، هیچ اولمازسه ملکیتی ده آرقه لرندن سوروکلمه . ملیدرلر . بوکون حکومت و ملت ترقب ایدن وظیفه بوانقلاب حصولی تسریم و تسهیل ایتک و حیاتلر اویفون اولماسته اعتنا ایله مکدر . یوقسه رجی و ارتجعی حرکتلر ، بزی اجنبی استیلاسندن ده مدش عاقبتلر قارشیسنده برافه بیلر .

تربیتی تدریس

داخلی در . تدریس ، اولاً تصور لرضه (Vorstellung)، بعده آرزو لرضه (Beghren) و نهایت اراده لرضه (wille) تأثیر ایدیه بیلیر . دیک اولیور که تدریسک ایلک هدفی، تصور لرضه معین بر استقامت و بر مک، هر تصور و آرزو لرضه اراده شکلنده میدان فعله چیمسنه مانع اولمق در . معلوم در که هر « آرزو » بر « تصور » ایلک مجتزع در و کذلک هر « اراده » ده بر تصور دن طوغار کذلک زده هیچ بر « حسیات » (Gefühl) موجود دکلدر که مطلقاً - ولو که غیر مشهور - بر تصورک نتیجه سی اولسون . بوکا مقابل زده « تصور لر » قدر « آرزو » و کذلک آرزو لر قدر « اراده » یوقدر . چونکه بز تصور و آرزو لرضه بر دوشونجه عملیه سنه تابع قیلقدن، اولرک بز حه ایسی، کوتوسی، قابل تطبیق اولانی سچدکن صکره اراده لرضه بیلیر . مادام که ز تدریس واسطه سیله بالواسطه اراده لرضه تأثیر ایتک ایستوروز و مادام که اراده لرضه متوازن، ساغلام و رابطلی اولسنی آرزو ایستوروز . او حالده تدریس ، تصور و دوشونجه لرضه اخلاقی قیمتلره تقویه ایلل ، اولرلی حال اشباعه کنیرمکه چالشمیل در . آنجق بوساییده تدریس واسطه سیله دوشونجه لرضه پاییلان تأثیرات بزلی لاعلی تعیین تصور لرک سچیلوب اراده لرضه برلستدن قورناریر . دوشو - نه لرضه، دائرة تفکر لرضه اخلاقی قیمتلره مشبوع اولونجه اخلاقی قیمتلرک خارجنده بولنان تصور لرک، دوشونجه عملیه سندن صکره سقوطه محکوم قایلر و خارججه چیشامازلر . زیرا اولر ، یعنی اراده شکلنده موقع فعله چیمسنی ایستدیکمز تصور لرک، بزده « تناکر » حسیلری او یاند بر مشلر در . و بوسیدن بوکی تصور لرک دماغزده آرتق برحق حیاتی قالماددر .

حسیاتلر حقتنده عین مطالبه در میان ایدیه بیلیر . دوشونجه لرضه یالکر قورو و روحسز سوزلره تأثیرات اجرا ایلک ممکن دکلدر . اگر ممکن اولسه تدریس واسطه سیله، ذهنی تربیه لرضه انکشافی ایلک هرکسک سولینلن سوزلره حرکت ایتسی ، هرکسک اخلاقی اولسنی لازمدی . حالبوکه بز، بالتجربه بیلیر زکه، قورو و روحسز بر تدریس ایلک چو جفلرک حسیاتنه و بناء علیه تصور لرلره تأثیر اجرا ایدیه لرضه . تدریسک همه حال حسیاتزده، قلمزده درین ایزلر بر اقسی لازمدر . بو اعتبار ایلک تربیوی تدریس ، قفادن فضله قلبده ، دماغدن زیاده روحده تأثیر لر او یاند بر ملل در بویه بر اصول تدریس چو جفلرک داخلنده غیرته ، حرکت ، شونی و بونی قراره یعنی « بذاته فعال » بولنجه قارشی بر هوس و تضییق او یاند برر . غیر قابل هضم بر ماده کی انسانک روحنده او طوروب قالیان ، انسانی بعضی قرارلره و فعالیتنه تشویق ایتدیرن بر تدریس ، تدریس حقیقیدن معدوددر . طلبه لرضه

تربیتی تدریس ایلک دفعه اساسلی بر صورتده اشتغال بدن ذات، معروف آلمان صریلرندن (هه ربارت) در . هه ربارت، بومسئله حقتنده دیور که : « تدریس، هرشیدن اول ، دائرة تفکر لرضه یعنی ذهنیت لرضه (Gedankenkreis) » تربیه ایسه سچیه لرضه تشکیلنه یاردم ایدر . بولردن ایکنجیسی ، برنجسنتک یاردمی اولمدهن، هیچ بر قیمتی حائر دکلدر . ایشته نیم تربیه اساسلر مک ماهیتی ده بولدن عبارتدر . « بن - اعتراف ایدرم که - تدریس سبز بر تربیه قائم دکلسم ، تربیه ایده میان رشکی تدریس تصور ایتدکن عاجزم . بر کنج کندی مطمئدن فائده ذاتیسی ایچون ، هانکی صنعت و مهارتی او کر نرسه او کر لسون ، بو حالک صریلر ایچون بیوک بر قیچی یوقدر . لکن او کیسه لرضه دائرة تفکر لرضه، دوشو - نه طرز لرضه صکره اولدنی کیفیت بر صری ایچون لرضه زیاده حائر اهمیتدر . زیرا چو جفلک طرز تشکر دن ، دوشونجه سندن احساسات و بورادن ده دستور العمل دینلن قواعد اساسیه و نهایت حرکات و فعلیات ظهوره کایر » مع مافی هه ربارت ، هر تدریسک تربیوی اوله میه جفی بالمناسبه سولیلور . مثلاً معین بر مسلك ایچون اولان تدریس بو نوعدندر . بوراده مسلك حقتنده فضله معلومات ایدیک ، انساب ایدیه لرضه بر مسلكده فضله ترقی ایتک دوشونجه سی فایلددر . هر نه قدر آتی ایچون انتخاب ایدیلن بر مسلكده انسانک این اولسنی دوشونک، بر جمیع ایچون لزومی ایسه ده ینه مسلك حقتنده اکتساب ایدیه . جک معلوماتک نه درجه فناء یا خود این اوله جفی او قدرده دوشونویه بیلیر . یعنی مسلكی تدریس ده اخلاقی ، برنجی درجه ده حائر اهمیت صایلمیه بیلیر . مسلكی تدریس چو جفلک استقباله یارایه جق معین و قطعی معلوماتی تلقین ایلک مکلدر . مسلكی تدریسده اک این معلم ، مسلك ایچون اک ماهر طلبه یتشدیرن در . تربیوی تدریس ده حال بر عکسدر . بوراده بیلکی و معلومات ، غایه اصلی دکلدر . بو ، آنجق ده یوکسک بر غایه لرضه اله ایدلسنه واسطه در . یعنی تربیوی تدریسده دوشونجه طرز لرضه و بالنتیجه شا کردک اراده لرضه تأثیر ایتک مسئله سی برنجی درجه ده حائر اهمیتدر . تربیوی تدریس ، یالکر ذهنک و دماغک تقویه سنی دوشونمز ، او عین زمانده قلبه و اراده ده حاکم اولمق ایستر . خلاصه : تربیوی تدریس ، اخلاقی سچیه لرضه تقویه سنه یاردم ایدر . مسلكی تدریس ایسه مسلكده ترقی و تقالی ایتدک بولرلی او کره در . بری ، صرکن نقلت فضیلت ایده مالی اولمق اوزره جمیعتک ، دیکریده فرد لرضه احتیاجات و ترقیاتی دوشونور .

تربیتی تدریس ، اخلاقی سچیه لرضه تقویه سنه فصل معاوتنده بولنه بیلیر ؟ بر آزده بونی تدقیق ایدلم . تدریسک طلبه ده او یاند بر دینی تأثیر

یکتیرلک او جافده منتظم بر مراقبه اخلاقیه تابع طوبولماسی و معتمد آدملر معیننده تربیه کورمه سی شرط ایدی . هر چراق یکتیک ایدی (بول اوقاداشی) بر (بول اناسی) ، بر استادی « صنعت خواجه سی » ، بر پیری « اخلاق صریسی » وار ایدی .

او جافلرده و بریلن (تربیه) نک ناهیتی ، تدریسات ایچنده کوسر لرضه لرضه در .

قیافتلر : اخی تشکیلات و ذهنیتی « تصوف » ذهنیتندن خیلی فرقی ایدی . متصوفه دنیا خارچنده یا شامق ایسته دکلری حالده ، اخیلر دنیا ایچنده یا شاپورلردی . صوفیلر کی خلقدن چکله لرضه دکل خلق آراسنده و خلق ایچون یا شاپورلردی . بو « تلقی » فرقی طبیعی البسه ده دخی کندیسنی کوسر مشدی : صوفیه خرقة کیرکن ، اخیلر شالوار استعمال ایدیورلردی .

او جاق کنج لرضه آرقارنده عبادن لباس و آقالرنده مست وار ایدی . بلارنه کمر و کمره ده ایی آرشون و زونلننه بر ریچاق تعلیق ایتقلردی . البسه لری سیاه ایدی . باشلرنده بوکدن بیاضی کلاه وار ایدی . هر کلاهک بیه سنده بر آرشین اوزونلننه و ایکی پارمق اکلیککنده بر طیساف واردر . او جافلرده طویلاندقلری زمان کلاه لری او کر لرضه قویاولر او وقت باشلرنده دیکر بر کوزل کلاه قایلر ایدی .

فتوتنامه لرضه بر ماده سنده شویله یازیلدهدی : « اخیلر ، ایکندن البسه کی میه ... »

بو قیده کوره او جاقیلر ، اییک البسه استعمال ایتلر دی کی بدکلری دونلر قیصه و غایت تمیز ایدی . فتوتنامه لرضه دون تمیز لکی ماده سی فایت صرغدر . اخیلرک صرافی ۷ و یا ۹ آرشون اولاجقدی . او جاقیلر آلتون یوزوک طاقازلر ایدی .

اخیلرک ملج تربیه کورن افرادی ده او دور لرضه اقتصاسنه موافق طرزده کی شورلردی . او جافده قیزیل و صاری رنگ مقبول دکل در فتوتنامه دیور که « هیچ بر پیغامبر قیزیل و صاری کیمدی . فرعون لرضه دونی دره . »

یشیل ، کوه ، اق ، قارارنگلر او جاق عرفده معتبر ایدی . او جاقیلر ده یشیل رنگ اخیلردن مدرس ، قاضی ، حکمدار پایهلر نه مخصوص ایدی . بودآب سیاسی ، حضرت عمرک یشیل البسه سنی تقلیدادر . آتی رنگ اخیلرک ارباب قلعه ، خانقلر لرضه ، خطیب لرضه مخصوص ایدی که حضرت عثمان بن عفان اصولی تمیل ایدر .

فره رنگ هنوز اخیلک بایه سنه ایرمه بیلر یعنی ییکلر نه مخصوص دره حضرت علی لباسی تقلیددر .

او جاقیلرک بولورکی و ابن بطوطه دیور که : دهه علامت لری

خازگاهه عزمت ایتدک . سلطان ، عساکر لرضه چیقیدن کی اخیلر ده مسلح اولدقلری حالده چیقیدیلر . هر نوع صناعت ارباب لرضه داوولی ، سنجافی ، بوروسی وار ایدی قیافت و هیئت و سلاح لرضه کوزلکی خصوصتده بر بر لرضه مفاخره ایدیورلر ایدی

دارالمعلمین مملکاتندن

مجموعه